

Lễ mở cửa đền ở các thôn làng Chăm đầu năm *Peh danaok kaok thun* ပီၤဒၢနၢၢၤကၢၢၤစုၤ

Nghi lễ không ngoài mục đích cúng bái mở cửa đền đầu năm, để cầu xin những tốt lành trong năm mới được an khang thịnh vượng, mùa màng tươi tốt bội thu và gia đình ấm no hạnh phúc. Về tổ chức thì do làng và các hộ gia đình trong thôn làng đóng góp tiền của và công sức để thực hiện. Nghi lễ có định kỳ 1 năm vào đầu tháng giêng Chăm lịch, với thời gian 1 buổi sáng hay buổi chiều ngày thứ năm lành không kỵ. Về địa điểm tổ chức thì trong đền của các thôn làng. Chức sắc chủ lễ là *ong ka-ing* ၼူၤကၢၢၤစုၤ thầy múa dân gian và chức sắc chức việc đồng hành lễ gồm : Chức sắc thầy võ *ong maduen* ၼူၤမၤသုၤ, chức việc ban nhạc công *ong taong ong yuk* ၼူၤတၢၢၤ ၼူၤယုၤ .

Về thú vật với 3 con gà *manuk* မၤမုၢ် , 1 con gà luộc nguyên con cho mâm cơm lễ *po haniim per* ပၢၤဟၢၢၢၢၤပီၤ and 2 con gà *manuk* မၤမုၢ် cho 5 mâm cơm lễ cúng các thần yang. Với các món ăn gồm : Cơm *lisei* လီၤစီၤ - Dê nướng nguyên con *pabaiy drei aem* ပၢၤပၢၢၢၢၤဒြီၤအီၤ - Thịt gà *rilaow manuk* ရီၤလၢၢၢၤမၤမုၢ် - Canh gà *aia habai manuk* အီၤမၤမုၢ် မၤမုၢ် - Mắm chấm *masin* မၤဆီၤ - Nhúm muối hạt *sara* ဟံၤ , Và các vật lễ khác quả trứng gà *baoh manuk* မၤပၢၢၢၤမၤမုၢ် , nước trà *aia caiy* အီၤမၤမုၢ် , trầu cau *hala panâng* ဟလၢၤပၢၢၢၢၤ and rượu *alak* အလၢၤ . Với các loại bánh trái thì có : Xôi *ndiép* နီၤဍိၤ - Trái cây *baoh kuyau* မၤပၢၢၢၤကွီၤယၢၤ - Cây mía *tabuw* တၢၢၢၤမုၢ် - Trái lựu *baoh dalim* မၤပၢၢၢၤသလီၤ - Trái dừa *baoh li-u* မၤပၢၢၢၤလီၤယုၤ - Chuối *patei* ပၢၤတီၤ - Hạt nổ *kamang* ကမၢၢၤ - Bông điệp *bingu pang* ပီၤဂွၢၢၤ .

Còn về nhạc cụ và ca vũ thì có : Cái trống vỗ *baranâng* ပၢၢၢၢၢၢၤ , bộ trống đôi *gineng* ဂီၢၢၢၢၤ and kèn *saranai* ဟံၤစၢၢၢၤ. Với các điệu vũ của ông thầy múa dân gian *ong ka-ing* ၼူၤကၢၢၤစုၤ , các bài hát công ơn sự nghiệp thần yang của *ong maduen* ၼူၤမၤသုၤ và lời khấn vái của *ong ka-aing* ၼူၤကၢၢၤစုၤ . Với các vật dụng thiết yếu.

Quảng Văn Đại